

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " pe 1/2 an 5 " " " România și străinătate pe an 14 franci " " " " pe 1/2 an 7 " "</p>	<p>Prețul inserțiunilor Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane</p>	<p>Corespondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“ iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș</p>
---	--	--

Nr. 573 Pl. ex 1903.

NICOLAE

din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul bisericii dreptcredincioase răsăritene române
 în Eparhia Caransebeșului.

**Iubitului nostru cler și popor credincios, dar și binecuvântare dela Dumnezeu
 Tatăl și dela Domnul nostru Isus Christos!**

La Dumineca Tomei din a. c. espiră periodul de trei ani, pentru care s'au fost ales la începutul anului 1900 deputații preoțesci și mirenesi pentru sinodul eparhial. Pe baza §§-lor 88 și 90 din stat. org. au deci a se efectui alegeri nouă de deputați pentru sinodul eparhial pe periodul de trei ani următori, și anume, pe anii 1903, 1904 și 1905.

Drept aceea, dispunem următoarele:

I. Pentru alegerea deputaților preoțesci se defige ziua de **Joi în 13 Martie** a. c. cal. vechiu, și așa preoții au să se adune fără de a mai aștepta altă convocare în această ziua la 10 ore înainte de amăzi la locurile destinate pentru alegerea deputatului preoțesc, având a se urma la acest act conform dispozițiunilor §-lui 91 lit. d) din stat. org. Pentru evitarea îndoelilor referitoare la îndreptățirea preoților de a vota în respectivul cerc electoral P. O. părinți protopresbiteri și administratori protopresbiterali, sunt îndatorați a comunica prin comisariul consistorial colegiului alegătoriu preoțesc o *consemnare* autentică, subscrisă de conducătorii tractului, despre toți preoții din respectivul cerc electoral, (în Caransebeș și acelor din centru de lângă Episcopie), și aceste consemnări după esaminarea lor prin colegiul preoțesc electoral va servi de basă la actul electoral, având consemnarea a se alătura la protocolul luat despre actul alegerii după formulariul comunicat comisariului consistorial.

II. Pentru alegerea deputaților mireni se defige **Dumineca a patra a sântelor Păresimi**, adică **în 16 Martie** c. v. a. c., cu stricta observare a celor ce urmază:

a) Preoțimea parohială va publica cu opt zile mai înainte, adică în **Dumineca a treia din sântele Păresimi, în 9 Martie** cal. v. a. c. în fiecare biserică, că în Dumineca viitoare, adică în 16 Martie c. v. a. c. se va ținea sinod parohial estraordinariu pentru alegerea de doi deputați mireni la sinodul eparhial pe periodul anilor 1903, 1904 și 1905.

b) În Dumineca defiptă, și publicată după punctul precedente, întrunindu-se sinodul parohial estraordinariu pentru alegerea deputaților mireni, acest sinod se va constitui așa: că alegătorii adunați își vor alege un președinte, doi bărbați de încredere și un notariu. Alegerea acestora se face sub **presidiul ordinariu**, adică al **parohului său administratorului parohial**, carele apoi dacă nu va fi ales el însuși, va da presidiul președintelui ales (§. 91. lit. e).

c) Sinodul parohial estraordinariu astfel constituit trece acum la actul alegerii deputaților sinodali așa, că notariul va ceti cu voce înaltă pe fiecare alegătoriu din lista alegătorilor verificați, ăra alegătoriu present își va da votul cu graiu viu, sau dacă s'a cerut de 20 de alegători votare secretă, alegătoriu va da ședula pe care va fi scris numele și conumele celor doi candidați de deputați. După ce alegătorii presentți și-au dat voturile lor, se încheie votarea, punându-se în protocol apriat ăra, când s'a încheiat votarea. Alegătorilor li-se recomandă a-și alege de deputați, pe carii îi cred mai apți de a reprezenta cercul întreg la sinodul eparhial. Alegerea cu aclamațiune nu este permisă, pentru-că alegerea nu se săvârșesce pe deplin în **sinodele parohiale, ci la actul scrutinărei**, la care se numără voturile singuratiche adunate din întregul cerc electoral.

d) Despre actul alegerii, respective al votărei, în fie-care sinod parohial se va compune protocol, în care se vor însemna de-a rëndul voturile, adică: numele și conumele alegătorilor, cari fiind de față au votat, și alătura cu ei acei indiviți, cărora li-au dat voturile singuraticii alegători.

Acestea se înțeleg pentru cazul votării de rënd publice cu graiü viu, 6ră dacä votarea va fi fost secretä, adecä prin ședule, atunci ședulele de votare adunate la olată cusându-se cu ață și ac6sta sigilându-se, sau cuvertându-se și sigilându-se, se aläturä la protocol (§. 91. lit. f).

e) Finindu-se votarea, se va încheia protocolul în prezența aleg6torilor, dupä aceea constatându-se și publicându-se rezultatul alegerii, acest protocol se va subscrie de președinte, bărbați de încredere și de notariü; apoi numai decät se va apăsa pe el *sigilul parohial* și așa se pune în cuvertä (inv6litoare) se sigilezä inv6litoarea *cu sigilul parohial și cu al președintelui, seu al vre-unui bărbat de încredere*, și adresându-se comisariului consistorial, se dă unui bărbat de încredere cu îndatorirea, ca să-l ducä și să-l predea negreșit la comisariul consistorial **Duminecä în 23 Martie** v. a. c., mult pänä la 10 6re înainte de am6di, în locul defipt pentru scrutinare, pentru-cä la cas de întârziere ușor se pöte întâmpla, ca șosind protöcolele sinödelor parohiale dupä încheierea scrutiniului, acelea să nu mai pötä fi luate în considerare (§. 91. g). La compunerea acestui protöcol, în cas de votare publicä se recomandä formulariul aläturat sub A. În protocolul sinodului electoral numele și conumele alesului are a se scrie întreg, nefiind permise semnele „ „ nici detto, nici I.

III. Bärbații de încredere, ca trimișii singuraticelor sinöde parohiale, adecä din fie-care sinod parohial câte unul, ducënd cu ei protöcolele sigilate au se se înfäțișeze negreșit la comisariul consistorial mirenesc **Duminecä în 23 Martie** vechiü a. c., mult pänä la 10 6re înainte de am6di, la locul destinat pentru scrutinare. Asemenea și domnii comisari consistoriali sunt poftiți a se afla în çiuva și öra sus amintitä în locurile destinate. Astfel bärbații de încredere întruniți sub președința comisariului consistorial vor forma colegiul de scrutinare alegëndu-și un notariu pentru ducerea protöcolului. Dupä aceea predänd fie-care bărbat de încredere protöcolul sigilat adus cu sine comisariului consistorial, acesta va desface în prezența bärbaților de încredere pe rënd töte protöcolele electorale întrate dela sinödele parohiale, apoi va dispune, ca acelea se se citescä cu vöce înaltä, se se numere voturile din ele la rëndul seu și se se scrie în protöcolul colegiului de scrutiniü. Protöcolele sinödelor parohiale, ce vor sösi dupä 12 6re, nu se vor lua în considerare. Acei indiviði, cari dupä num6rarea și sumisarea tuturor voturilor se vor afla, că au întrunit cele mai multe voturi, se proclamä îndatä de deputați aleși ai cercului respectiv, și ca atari se înzeströzä cu credenționale. La cas îns6, dacä doi sau mai mulți indiviði vor avea majoritate în asemenea num6r de voturi, va decide între d6nșii sörtea executatä numai decät în fața locului. Atät *protöcolul colegiului de scrutinare* cât și *credenționalele* se subscriu prin comisariul cons., notariul colegiului și töți bärbații de încredere preșenți. *Protöcolul de scrutinare* se subșterne Comisariului prin comisariu, 6ră credenționalele se înmanözä resp. se trämät *oficios pe postä* cu recomandäțiune deputatului ales, și pentru a cärcia trimitere comisariul consistorial r6mâne r6spund6torii. Despre acest act are a se lua protöcol dupä formulariul comunicat comisariului consistorial.

IV. Dacä vre-un comisariu consistorial preötesc seu mir6n s'ar afla impededat în ori-și-ce mod, ca se nu pötä implini misiunea de comisariu, acela va face îndatä ar6tare Presidiului consistorial, cerënd a se face altä denumire; 6ră dacä necesitatea de a se denumi alt comisariu se va ar6ta în momentul suprem chiar sub äctul *alegerii la preöș și scrutinare* la mir6n. În töte aceste casuri membrii adunați sunt autorizați a-și alege din sinul lor un suplinte al comisariului consistorial, care suplent va implini töte agendele comisariului.

V. Pentru deplina orientare a preötimei, sinödelor parohiale, bärbaților de încredere și a comisariilor consistoriali urmözä aci *impärțirea* diecesei nöstre în prescrisele 20 de cercuri electorali, împreună cu numele comisariilor consistoriali.

Nrul cercului electoral	Locul, în care are se se ținä alegerea respective scrutinarea	Numele comunelor aparțin6toare la acest cerc	Numele comisariilor	
			preötesci	mirenesci
I.	Valeaboului	Prisaca, Cävăran, Tincova, Pescere, Maciova, Jupa, Zägujeni, Mutnic, Ohaba-Mutnic, Zorlențul mic, Ruginosu, Valeaboului, Rugi, Ohäbița, Dälinesci, Apadia, Valeadeni, Brebul, Ezeriș, Soceni și T6rnova.	Dr. Iosif Traian Badescu, ieromonah secretariu consistorial.	Patriciu Drägälina, prof. dir. și ases. con. în Caransebeș.
II.	Logoj	Logoj, Silha, Hezeriș, Tapia, Harmadia, Logojel, Satumic, Herendesci, Boldur, Hodoș, Sinersig și Sacoșul unguresc.	Dr. George Popovicu, protopresbiter.	Iulian Ianculescu, asesor consistorial, în Logoj.
III.	Zgribesci	Zorlențul marc, Dezesci, Furlug, Remetepöganici, Bärbosu, Scäiș, Dragomiresci, Zgribesci, Sälbägel, Oloșag, Honorici, Gavojdia, Jena, Sacul, Jdiöra, Crivina, Criciova, Cireș, Mäguri și Visag.	Aureliu Spätan, preot în Sacul.	Dr. Dimitrie Florescu, protonot. la magistr. din Logoj.
IV.	Fäget	Fäget, Povergina, Bichiș, Bäseșci, Bujor, Jupani-Sudriaș, Susani, Cliciova, Bucoveț, Surduc, Botinesci, Seceni, Säräzani, Birna, Juresci, Botesci, Drinova, Pogänesci, Furdea, Hauzesci, Gladna rom. și mont. și Mutnic-Dräginesci.	Sebastian Olariu, protopresbiter.	Coriolan Bredicean, avocat în Logoj.

Nrul cercului electoral	Locul în care are să se țină ale- gerea respective scrutinarea	Numele comunelor aparținătoare la acest cerc	Numele comisarilor	
			preoțesci	mirenschi
V.	Coșava	Coșava, Nemeșesci, Temereșci, Sintesci, Margina, Zorani, Coșteiu, Batesci, Branesci, Jupănești, Băloșesci, Zolt, Brézove, Curtea, Romănesci, Goizesci, Tomesci, Luncani, Fărășesci, Petrósa, Crivina, Poeni, Homoșdia și Coșovița.	Dimitrie Iosof, preot în Bujor.	Dr. Ioan Popoviciu, advocat în Făget.
VI.	Buziaș	Buziaș, Căpăt, Racovița, Hitiaș, Sirbova, Chevereșul mare, Vucova, Silagi, Dubos, Cadar, Șipet, Iersig, Valea-paii, Valea-mare, Duleu și Vermeș.	Ioan Pepa, protopresbiter.	George Maghet, invătătoriu în Sacoșul- ungureșc.
VII.	Jebel	Jebel, Folea, Opațița, Birda, Sculea, Șoșdea, Cerna, Berini, Blajova, Sacoșul turc., Stamora română, Icloda, Unip, Uliuc și Dragșina.	Teodor Cioloca, as. cons. paroh în Șipet.	Ioan Marcu, as. cons. invet. pens. în Bogșa-mont.
VIII.	Ghilad	Ciacova, Ghilad, Banloc, Cebza, Giulvez, Lighed, Macedonia, Obad, Omor, Partoș, Petroman, Togir, Voitec, Tolvadia, Feni, Denta și Gaiul mic.	Ioan Pinciu, protopresbiter.	George Breban, proprietariu mare în Ghilad.
IX.	Fizeș	Fizeș, Ramna, Jidovin, Ferendia, Gerte- niș, German, Percosoava, Clôpodia, Gataia, Șemlacul mare, Butin și Jamul mic.	Luca Lazarescu, preot în Ferendia.	Dr. Aurel Oprea, advocat în Bogșa-mont.
X.	Vêrșet	Rătișor, Srediscea mică, Mesici, Solcița, St. Ianoș, Voivodinț, Coștei, Marcovet, Grebeaț, Vlačovet, Straja, Marghita- mare și Lătuș.	Mihail Juica, paroh în Srediștea- mică.	Vladimir Spătariu, advocat în Vêrșet.
XI.	Iam	Biserica albă, Iam, Ciorda, Vrani, Iertof, Vrâniut, Petrila, Ciuchici, Nicolinț, Ru- sova nouă, Bêrlisce, Mircovaț, Răcășdia și Rusova veche.	Filip Adam, protopresbiter.	Dr. Ioan Nedelcu, adv. în Oravița-mont.
XII.	Sasca mont.	Sasca mont., Macovisce, Ciolova mont., Ciolova rom., Iladia, Socolariu, Potoc, Slatina, Bogodinț, Padinamateiu, Cărbu- nariu, Sasca rom., Boșneag, Sichevița, Bêrsasca, Coronini, Gornea-liubcova, Naidaș, Pojejena română și Șușca.	Traian Oprea, preot în Boșneag.	Dr. Petru Cornean, adv. în Oravița-mont.
XIII.	Oravița mont.	Oravița mont., Oravița rom., Broșteni, Greovaț, Mercina, Vărădia, Cacova, Ra- chitova, Ticvaniul mic, Agadici, Maidan, Ciudanovița și Jitini.	Alesandru Popoviciu, protopresbiter.	Ilia Trăilă, adv. în Oravița-mont.
XIV.	Recița mont.	Recița mont., Recița rom., Moniom, Câlnic, Țerova, Doman, Cuptore, Văliug, Gêrliște, Goruia, Giurgiova, Cârnecea și Secaș.	Iuliu Bumbescu, preot în Țerova.	George Crăciun, notariu în Câlnic.
XV.	Bogșa mont.	Bogșa rom., Vasiova, Bogșa mont., Biniș, Doclin, Surduc, Forotic, Comoriște, Calina, Dognecea și Ocna de fer.	Maxim Popoviciu, protopresbiter.	Ioan Budințian, as. cons. și adv. în Bogșa-mont.
XVI.	Caransebeș	Caransebeș, Iaz, Var, Ciuta, Obreja, Marga, Glimboca, Ohaba, Cireșa, Zăvoiu, Ferdinandsberg, Crecima, Mal, Mărul, Voislova, Valeamare, Rusberg, Ruschița, Zervești, Dalci, Cicleni, Rueni, Turnu, Borlova, Slagna, Verciorova, Bolvașnița, Cârpa, Buchin, Prisian și Poiana.	Andrieu Ghidiu, protopresbiter.	Ioan Bartolomeiu, senator orășencesc în Caransebeș.

Nrul cercului electoral	Locul, în care are să se țină alegerea respective scrutinarea	Numele comunelor aparținătoare la acest cerc	Numele comisarilor	
			preoțesci	mirenesci
XVII.	Teregova	Teregova, Petroșnița, Bucosnița, Golet, Vălișoara, Ilova, Sadova, Slatina, Armeniș, Feneș, Rusca, Luncavița, Verendin, Domașnea, Cănicea, Cornea, Cuptore cu filia Crușoveț.	Dr. Iuliu Olariu, prof. dir. și as. cons. în Caransebeș.	Ilie Curescu, as. cons. preș. com. de avere, în Caransebeș.
XVIII.	Mehadia	Mehadia, Tisovița, Plavișevița, Dubova, Ogradena, Eșelnița, Orșova, Jupalnic, Tuferi, Coramnic, Toplet, Bârsa, Bogolțin, Peceneșca, Valcabolvașnița, Plugova, Globureu, Corneareva, Iablianița, Petnic, Globucraiova, Mehadica, Lapușnicel și Pêrvova.	Mihail Popoviciu, protopresbiter.	Dr. Ioan Popoviciu, avocat în Orșova.
XIX.	Bozoviciu	Bozoviciu, Borlovenii-noi, Putna, Prigor, Borlovenii-vechi, Pătaș, Rudăria, Frilipeți, Bănia, Gêrboveț, Lăpușnic, Moceris, Șopotul nou, Șopotul vechiu și Dăboșeț.	Iacob Sêrbu, preot în Rudăria.	Iancu Pirtea, locot. c. și reg. pens. în Bozoviciu.
XX.	Satul nou	Satul nou, Petrovoșelo, Glogoni cu labuca, Ofcea, Uzdiu, Seleuș, St. Mihail, Nicolint, Dolôve, Alibunra, Mramorac, Cubin, Deliblat, Dobrița, Omolita și Panciova.	Trifon Miclea, protopresbiter.	Petru Tisu, avocat în Panciova.

VI. Fiind-că mai departe despre alegerile efectuate are a se raporta Sinodului eparhial, așa domnii comisari consistoriali, resp. conducătorii actului electoral, atât preoți cât și mireni sunt poștiți a subșterne protocóele de alegere împreună cu protocóele de scrutinare în termen de **3 zile** la Consistoriu, observându-se în fine, că misiunea de comisari este onorifică și de aceea spese de călătorie să pot rebonifica.

VII. Deore-ce acoperirea speselor de călătorie și a diurnelor deputaților sinodului eparhial cauzază mari greutăți Consistoriului diecesan din motivul, că cele mai multe comunități bisericesci nu trâmīt regulat la termenul prescriș Consistoriului suma aruncată pe dênsele spre amintitul școp, așa pentru delăturarea acestei scăderi apelăm și de astă dată la bunul simțiu al creștinilor noștri, cu deosebire al comitetelor și epitropiilor parohiale din respectivele comune, provocându-le, ca cât mai curând să trimită în calea prescrișă la Consistoriu suma de bani adrepărțită pe comunele nôtstre bisericesci pentru suportarea speselor deputaților sinodali și congresuali.

Aducând aceste tóte la cunoșcința iubitului nostru cler și popor, totdeodată îmi exprim dorința cea mai ferbinte, ca clerul și poporul să nêșueșcă a alege pentru sinodul eparhial bărbați maturi, luminați și devotați bisericeii nôtstre și așcēmintelor ei apostolêscii, pentru-că astfel dênșii se pótă să conlucre din tóte puterile lor la progresarea și înflorirea afacerilor nôtstre bisericesci, școlare și fundaționale.

Împărtășindu-vê binecuvântarea Nôstră arhierêscă sum

Caransebeș, din ședința plenară a Consistoriului diecesan, ținută în 13 Februarie, 1903.

Al tuturor

voitoriu de tot binele:

Nicolae Popea, m. p.

Episcop.

La Biografia Marelui Șaguna

Domnul Dr. George Alexici publicând unele date, după DȘa noi, la viața lui Șaguna (vezi Foaia Diecesană Nr. 7), cu datele și respectivele documentele publicate confirmă cele scrise de Prea Sântitul Episcop diecesan Nicolae Popea în opul său „Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna“. Zicem, confirmă, căci datele atinse nu sunt noi, ci se cuprind în aci numita biografie a lui Șaguna. Dl. Dr. George Alexici fără îndoială nu cunoaște această biografie,

ci a avut înainte numai discursul de recepțiune al Prea Sântiei Sale.

Iată ce se zice în biografie: „Metropolitul Șaguna vèzu lumina zilei în 20 Decembre 1808 (1 Ianuarie 1809 c. n.) la Mișcoț în Ungaria, primind numele din botez Anastasiu. Părinții lui Naum și mamă Anastasia, erau neguțători, macedo-români de origine din Grabova în Macedonia, unde după mărturisirea unora și astăzi încă s'ar mai fi aflând membrii de ai familiei lor...

„Metropolitul Șaguna a mai avut încă un frate cu numele Avreta și două surori Maria și Ecaterina*).

*) Așadară două surori, nu numai una (Ecaterina).

cari înse muriră mai de timpuriu, și adevărate surorile încă ca fete tinere, iară fratele său în anul 1849 ca neguțătoriu în Pesta.

„După tată, Șaguna nu avea decât un unchiu cu numele Avreta Șaguna. Iară după mamă el era în deaproape rudă cu familiile Mutovski, Muciu, Econom și Grabovski din Pesta și Miscotț....

„Încă de timpuriu, ca student în VI-clasă gimnazială, în etate cam de 13—14 ani, Șaguna perzând pe tatăl său se strămută cu mama sa și cu fratele său Avreta la unchiul lor Atanasiu Grabovski, neguțătoriu de frunte... în Pesta....

„Cunoscând străinii și cu deosebire iesuții valoarea lui încă de atunci, ca student, să încercară în tot modul a-l trage în parte-și, îndemnându-l a-și părăsi religiunea strămoșească; dară dânsul spriginit și de mamă-sa, o femeie evlavioasă, precum și de unchiul său, un bun ortodox, sciu reziste cu bărbăție la toate tentațiunile aceste confesionali....”

În biografia lui Șaguna nu se face însă amintire, de trecerea tatălui lui Șaguna la romano-catolicism, această împrejurare este însă cunoscută, și anume, tatăl lui Șaguna a fost scăpătat tare materialicesce, și această stare materială strimtorată a fost folosită de romano-catolici aruncându-și apoi mreaja lor asupra-i, ceea ce a și avut rezultat în cât privesce persoana lui. Zicem, persoana lui, căci vedem pe mamă și pe fii stând neclătiți ca stâncă în legea strămoșească.

Așadară datele și documentele publicate de Dl. Dr. George Alexici confirmă cele zise în biografie*).

Căci vedem:

Starea înjosită a bisericii noastre și tentațiunile, la cari au fost espuși credincioșii ei. A fost destul ca cineva să scapete materialicesce și îndată se iviau ademenitorii, cari ca să nu-și peardă apoi prada, alergau și cereau sprijin la locurile cele mai înalte, ba chiar și la Împăratul. Era destul pe acel timp ca tatăl de familie să scape în ispită, și îndată să considerau toți fiii și ficele de trecuți împreună cu tatăl. Vedem chiar cum tatălui și fiului mai mare li schimbă și numele de botez, făcând din Naum „Antonie” și din Avreta „Francisc”.

Vedem că s'au pus toate în mișcare ca pe Avreta, Anastasie și sora lor să-i asigure bisericii romano-catolice, ceea ce însă n'au succes, căci deși în mod oficial li considerau de romano-catolici, dânsii în inima lor erau fideli bisericii strămoșilor lor.

Triste vremuri erau acelea pentru biserica noastră și pentru credincioșii ei, dară de altă parte nu putem să nu recunoaștem, că aflăm și puncte luminoase, esemple înălțătoare de inimi; tărie de credință, carea ne pune în uimire și ne insulfă respect.

Astfelu, cine nu se va închina mamei lui Șaguna, carea deși soțul ei a căzut în ispită, a rămas neclătită,

ba a întărit și credința fiilor? Cine nu să va uimi de tăria și stărnicia fiilor, cari deși cu forța primesc instrucțiune religioasă după prescripțiile bisericii romano-catolice, și în mod oficial sunt considerați de romano-catolici, — la prima ocaziune se declară hotărît și sârbătorește de credincioși ai bisericii lor strămoșești? Avreta declară că voește să rămână în legea în carea s'a născut, iară Anastasie declară că după cea mai intimă a sa convicțiune voește să urmeze bisericii greco-orientale.

T.

Între Nazareni

(Fine)

Din curiositate reproduc din „Noane Harfa Sionului” cântarea auzită:

1. Cùm nio fi noaă, cînd în lûmia asta,
Am putia săvîrși toată lûpta,
Și de aicia din străinătate,
Acasă se ne putem întoarce!
Cînd ăl din urmă prau de pe picioare,
Ca și a de pe față sudoare,
Și-n față am privi pe Domnul ăl sfînt,
Cari aicî pe cale nio întărit.
2. Cùm nio fi cînd am auzî îngerii,
Care cîntînd pe noi nior întîlnii;
Și harfe de aor sus în zeri sîntînd
Melîlûi cari nio împecat cîntînd;
Cînd cû toț ai izbăviț Alîlûia
Tot ăcolul ceriulûi o sîna,
Rûgaciuni sfînte naintia Tronulûi
Aducîndusă ziditorîlûi.
3. Cùm nio fi cînd noi pe Isus lam vedîa
Deșchizînd ceriul și'n păcînd lûmia,
Cînd sîfîetul de trup nio fi slobozît
În sus pîtră ceri o miarge zburînd;
Cînd de pe ochi ca niște solz or pica
Pecum piare de soare negûra,
Și pe fiul lui Dumnezeu lam vedîa
Șezînd pe Tron și stăpînînd lûmia.
4. Cùm nio fi noaă cînd dila Tronul seû
Am auzî noi iubit glasul seû,
Zicînd binecuvîntaflor venîț,
Pe Mintuitorul să îl privîț,
Și niam putia uita în sfînt ochi sei
Care or lăcrămat pîntru noi rei,
Ranile prin cari singele so vârsat,
Și din moarte viacnică nio scăpat.
5. Cùm nio fi cînd prin lăpîmea ceriulûi
Niam pre'mbla cu toț fericîți lui,
La riul v'ești unde'i lemnul v'ești,
Bucûrie ceriască va'nflori;
Unde tineriața no măi bătrîni,
Nici vriame de batrîniață no fi;
De moarte nici cînd nu so măi auzî,
Duriare și'ntristare no măi fi!
6. Cùm nio fi cînd ce ochi nor măi văzut,
Și urechile nor măi auzîț,
Noaă cùm ni feșăduit s'onplîni,
Cînd niam duce cînd aicia am sfîrșiț.

*) Și nici nu poate fi altmîntrelea, căci însuși P. S. S. zice că „multe date le scie din graiul cel viu al lui Șaguna însuși, iară altele din împărțirile făcute de parohul din Miscotț și alți Domni din Pesta”.

Daia' cūm sloajnici pe ca... îngustă!
Acuma trebă să punem trūdă,
Că'i fericit cari acolo ajūnge,
Unde Domnul pe ai sei mīngăie.

În decursul cântării am părăsit adunarea din cauza căldurii și aerului stricat.

M'am depărtat foarte deprimat de cele ce am văzut și auzit dela nisce oi părăsite... lăsate de capul lor....

Vêrul meu mi-a spus, că afară de 3—4 inși din nazarenii foști la adunare, toți ceialalți au fost nisce oameni stricați, tot așa și muierile. Cei mai mulți sunt nazareni din convingere, unii însă din răsbunare față de biserică, bir, cult... alții din speculă.

Iată păcate de ale nazarenilor români din punct de vedere al bisericii noastre.

*

Acum să arêt pe scurt *pericolul, la care sunt espuși nazarenii din punct de vedere național.*

Nazareanul vine în atingere și este intim numai cu nazarenii, fie aceștia sârbi, unguri, nemți, pemi etc. (Ca exemplu aduc faptul, că înmormântarea nazarenilor pemi din Caransebeșul Nou o săvârșesc nazareni români din părțile Vêrșetului). El se feresce cât numai poate de societatea conaționalilor negazareni mai ales din cauza, că aceștia îl batjocuresc. Pentru nazarean nenazarenii sunt oameni păcătoși și prăpădiți, cu cari ei numa! siliți de mari năcazuri își fac de lucru.

Sentiment național românesc nu afli în peptul nazareanului.

Nazareanul nu ține la limba, la portul, la obiceiurile românesci.

Nazarenii, pe cari îi cunosc eu, au o deosebită plăcere de a-și schimonosi limba. Întrebuințază cuvinte și fraze, ce te fac să crezi, că-s împedecați la limbă, când vorbesc, și rup bucuros în limbi străine.

Corifeii își nemțesc numele de botez iar pe lângă poreclă iau nume străine. Ei se scriu așa: *Peter Socceanu alias Schuster* sau *Iohan Bucur alias Bauer*.

Nazarenii români au început să-și schimbe și portul. Au un fel de uniformă: păpucci, pantaloni albi, căput scurt negru și pălăria moale și neagră. Poartă numai mustețe și pâr scurt. La muieri n'am putut observa schimbări în port; lues nu fac.

Nazarenii afară de Scriptură și cărțile lor nu citesc nimic, căci toate celelalte cărți „is făcute de oameni păcătoși“. Ei cât pot nu-și trimit copiii la școală, nici la biserică. La școală nu-i lasă să învețe religia, îi opresc de a-și face cruce etc.

*

După toate cele spuse, omul cu durere de inimă pentru rătăciții de nazareni nu poate să nu-și pună întrebarea: *Ce-i de făcut cu Nazarenii?*

Rezolvarea acestei întrebări este arzătoare, căci nazarenismul a prins adînci rădăcini între Românii din Ungaria și Transilvania și se lătește din zi în zi. Sciu comună, în cari casele de rugăciune ale nazarenilor sunt mai mari și mai frumoase de cât bisericile.

La întrebarea de sus istoria ne dă răspunsul.

Tot de una, când s'a ivit eretici și schismatici în sinul bisericii, biserică învățătoare, adevăta clerul în frunte cu episcopatul s'a interesat cu tot de adînsul de învățăturile rătăcite și-apoi singuri sau prin trimiși de ai lor s'au coborît în mijlocul sectarilor și i-au combătut și convertit discutând cu ei cu graiul sau în scris, privatim sau publice, în sinoade particulare ba chiar ecumenice.

Ar fi timpul suprem, ca să ne lăsăm de părerea, că *numai desconsiderând și desprețuind pe nazareni, îi vom converti la biserică noastră.* Biserica nici când nu s'a purtat astfel față de cei ce s'au abătut dela învățăturile ei, ci s'au acomodat cuvintelor lui Isus, care a zis odinioară: *„Care om dintre voi avînd o sută de oi și perzînd una dintre ele nu lasă pe cele noanțeci și noanțec în pustie și merge după cea perdută, până când o află?“*

În ajutoriul clerului să stee și cealaltă inteligență română, și mai ales fruntașii, cari ocupă poziții în corporațiunile noastre bisericesci.

Petrecerea de Duminecă

Despre această petrecere împreună cu concert și teatru scrie „Drapelul“ următoarele:

Măreț e scopul „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“ și pentru ajungerea acestui scop fiecare Român cu inimă caldă trebuie să jertfească, trebuie să contribuie cu obolul său....

Petrecerea a avut *succes deplin*. Primul punct din program a fost „*Ilustrațiune din opera „Carmen“ de Bizet*“ și a fost executat la pian de dna *Adrienne Balas* și dra *Elena Marin* cu precisiune demnă de admirat. Publicul a rămas pe deplin satisfăcut, dovadă aplausele furtunoase ce au urmat.

Al doilea punct a fost monologul „*Flusturata*“, predat de dna *Angela Pepa* într'un mod atît de natural și fascinator, încât credeai, că într'adevăr ai de a face cu o domnișoară din lumea de astăzi, bine „educată“, care se înamorează foc de inginerul Pușcariu. — căci azi „inginerii sunt la modă“ — și care prinesce zi de zi flori de iasmin dela alesul inimei sale. semn, că și el o iubesc. Publicul a răsplătit pe dna *Angela Pepa* pentru predarea-i viuă, naturală și atrăgătoare cu aplause frenetice.

Al treilea punct a fost „*Variations brillantes*“ de Chopin, executat la pian de dra *Elena Marin* cu aceeaș dibăcie și precisiune, ca și punctul prim.

A urmat apoi serenada „*Te-am așteptat*“ de G. Vasiliu (cuvinte de P. Vulcan), cântată de doamna *Lucia Barbu* cu mult sentiment și rară acurateță. Dna Barbu dispune de o voce admirabilă, al cărei timbru e foarte atrăgător. Cu cât ascuți mai mult pe dna Lucia Barbu cântând, cu atît ai dorî să o ascuți și mai mult. La insistența publicului entusiasmă și răpit de farmec, dna Barbu ne-a mai cântat și doina na-

țională „Mugur-mugurel“ atât de duios, atât de sentimental, că pare-că erai într-o lume de visuri și basme.

În fine s'a jucat comedia „Balul mortului“ de V. A. Urechia, localizată și augmentată cu multă priecere de dl *Dr. Petru Barbu*. Aici s'a distins dra *Valeria Târziu* în rolul „mătușei Sabina“. Încă dela prima apariție pe scenă dra Târziu prin jocul dsale natural și prin comicul dsale nesilit a făcut, ca publicul să ridă cu poftă. Foarte bine și-a jucat apoi rolul dsoara *Ana Petrescu* (Iulca), precum și domnișoarele *Valeria Șandru*, *Anca Martinov* și *Livia Lințu*. Dintre bărbați a produs mult haz dl *Petru Borșun* prin interpretarea naturală, nesilită și plină de temperament a rolului său (Deciu). Celelalte roluri încă au fost bine jucate. Nimic monoton, nimic plictisitor.

Aceasta e impresia, ce au făcut-o asupra mea și cred, că și asupra publicului participant „piesa teatrală“. Nu e aici vorba de o critică amănunțită din punctul de vedere strict al artei. E vorba de diletanți și nu de artiști, iar ca diletanți predarea n'a lăsat nimic de dorit, semn că On. diletante și diletanți și-au dat toată osteneala, ca publicul să fie satisfăcut. Și osteneala n'a fost zadarnică.

După epuizarea programului artistic s'a început veselul dans cu hora noastră națională. Țin să remarc, că „Romana“ a fost jucată foarte precis și corect. Se vede, că probele au dus la bun rezultat.

În general petrecerea a avut un caracter pronunțat românesc; nici o notă discordantă, nici un incident nu a turburat armonia.

Dintre străini numai ofițeri au luat parte, deși comitetul a invitat *personal* pe șefii tuturor autorităților publice din Caransebeș. De ce n'au luat și străini parte, nu voim să cercetăm.

Resultatul moral al acestei petreceri naționale-românești a fost desăvârșit.

M'am depărtat în convingerea, că unde e bunăvoință și energie, acolo lucruri mari se pot îndeplini. Scim doar cu toții adevărul etern: „Per aspera ad astra“.

G. N.

Varietăți

Mulțămită publică. Cu ocaziunea petrecerii împreunate cu concert și teatru, aranjate duminică în 16 Faur a. c. în favorul „Societății pentru Fond de teatru român“, am primit oferte dela P. S. S. Domnul Episcop *Nicolae Popea* 10 cor., dela OO. DD. *Pavel Pop* major în pensie 4 cor., *Alexandrina Crăciun* 3 cor., *Iancu Cerbu* preot în Panciova 2 cor. și *Iosif Barbu* ospătariu în Logoj 2 cor. Cvitând primirea ofertelor maritimose, aducem respectuoase mulțămite. Caransebeș la 20 Faur 1903. Pentru comitet: *Dr. Barbu*, *Petru Valușescu* cassariu.

Mulțămită publică. Filiala din Caransebeș a Reuniunii oficianților din Austro-Ungaria a binevoit a

dona fondului de ajutorare „Ioan Popasu“ suma de 40 cor. Sincerile noastre mulțămiri. Dr. Iuliu Olariu președinte, Dr. George Dragomir secretar.

Mulțămită publică

P. T. cunoscuți, cari din incidentul răposării mult iubitului nostru părinte *Iosif Olariu*, învățătoriu în penziune, și-au exprimat condolența ori au luat parte la înmormântarea decedatului, binevoescă pe această cale a primi cele mai profunde mulțămite.

Frații Dr. Olariu

Concurs

Pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa a II-a din **Maciova**, protopresbiteratul Caransebeșului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumente:

1. Doauă sesiuni parohiale în complex de 64 jugere.
2. Birul parohial dela fie-care casă câte 2 cor. sau 15 oche de cucuruz în natură.
3. Venitele usuate dela boteze, cununii, înmormântări, prasnice și alte funcțiuni.
4. Alte venite accidentale în sumă de 100 cor.
5. Nefiind casă parohială alesul va îngriji singur de cortel.

Concurenții sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserica din Maciova și a-și trimite recursele P. On. Oficiu protopresbiteral în Caransebeș.

Maciova, din ședința comitetului parohial ținută la 10 Decembre 1902.

1--3 [12]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

o o o o o o o o

JOSIF BARBU, Logoj

— ofere —

Vin roșu din anul 1900

~~~~~ pentru trebuințe bisericesti ~~~~~

1 litru 80 cr. — În butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

Vin de Bakator din a. 1898

1 litru 70 cr. — În butoiu de 4 litri 2 fl. 80 cr.

~~~~~

La cumpărări de 4 litri butoiul e gratis

Trimis franco cu posta cu 36 cr. mai mult

o o o o o o o o

CONVOCARE

Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „Gerboviceana“ din Gerboveț se convoacă la

a III-a adunare generală ordinară

care se va ține în Gerboveț la 21 Martie st. nou 1903 la 8 oare antemeridiane în localul societății.

Obiectele de pertractare:

1. Alegerea unui notariu pentru lucrarea protocolului adunării generale, a doi verificători pentru autenticarea protocolului, și a 3 scrutinători pentru actul electoral din punctele următoare.

2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul al III-lea de gestiune 1902, decideră asupra bilanțului și darea absolutului, propunerea direcțiunii asupra întrebunțării profitului.

3. Alegerea a 7 membrii ordinari și a 3 membrii suplenți în direcțiune pe periodul anilor 1903—1905.

4. Alegerea a 7 membrii ordinari și a 3 membrii suplenți în comitet (Consiliul comun) pe periodul anilor 1903—1905.

P. T. Domnii cari nu ar putea lua parte la adunarea generală, să binevoiască a ne remite plenipotența.

Gerboveț la 13 Februarie 1903.

Nicolae Novacoviciu m. p.
președinte.

Active	Contul Bilanțului			Passive		
Casa în numărariu	334	05		Capital social	10000	—
Capital social restant	3309	64		Fond de rezervă	1695	69
Interese restante	441	16		Creditorii	1850	09
Marfă după inventariu	6248	56		Profit curat	1944	88
Debitori	3963	97				
Mobiliar	792.08					
5% amortisare	39.60	752	48			
Pretensiune la acționari		440	80			
	Cor.	15490	66		Cor.	15490 66

Debit	Contul profit și perderi			Credit		
Chirie	178	—		Venit dela marfă	3037	07
Port postal	26	12		" " interese	43	25
Spese	420	91		Venit transpus din anul 1901	976	23
Salare	1064	—				
Dare directă și comunală	196	80				
Interese	2	34				
Asigurări	20	—				
Competință de timbru	163	90				
Amortisare din mobiliar	39	60				
Profit curat	1944	88				
	Cor.	4056	55		Cor.	4055 55

Gerboveț la 31-lea Decemvrie 1902.

Pavel Goga m. p. Nicolae Novacoviciu m. p. Ioan Ienchi m. p. Damaschin Surulescu m. p.
președinte. conducătoriu de prăvălie și cont.

Mihail Zunia m. p.
vice-președinte.

Axentie Goga m. p.
secretariu.

Daniel Ciortus m. p.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile de mai sus și le am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și ausiliare.

Gerbovețiu la 13 Februarie 1903.

Daniel Surulescu m. p.
notariu.

Iosif Novacoviciu m. p.
președinte.

Anton Surulescu m. p.

Ioan George m. p.

Ioan Surulescu m. p.